

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri post, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

Ljubljana, sobota, dne 18. februarja 1933.

Štev. 21.

Važen občni zbor

V ponedeljek se vrši občni zbor agilnega in nujno potrebnega Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani. Že lanski občni zbor, ki se je vršil dne 7. julija, je dokazal, kako vseskozi aktivna je bilanca njegovega dela in velika vrzel je bila zamašena v našem trgovskem življenju z ustanovitvijo tega društva. Letošnji občni zbor Društva industrijcev in veletrgovcev pa ima še posebno velik pomen, ker se vrši v času, ko je ostra gospodarska stiska že skoraj pritičala vprašanje kredita na ostri noža.

Vrši se pa tudi v pravem času, ker je pred par dnevi zagrebško trgovstvo zavzelo nakrat v vprašanju prisilnih poravnjav izven stečaja čisto novo stališče. Do pred kratkim je bilo zagrebško trgovstvo v tem vprašanju solidarno z vsem drugim trgovstvom, sedaj pa je nepričakovano popolnoma spremenilo svoje stališče in se izreklo še za milejše postopanje napram dolžnikom. Je sicer res, da zahteva vedno ostrejša kriza obzirnejše postopanje do vsakogar in zato tudi do dolžnika, zlasti če je čisto brez krivde zašel v težki položaj. Na drugi strani pa je še bolj res, da je baš v tako težkih časih, kakor so današnji, treba gledati s še večjo skrbnostjo na to, da ne propade trgovski kredit popolnoma. Ta nevarnost pa danes obstoji, ker so že mnogi upniki prepričani, da je danes vsako kreditiranje identično z izgubo. Obzirnost do dolžnika je na vsak način potrebna, toda tudi ozir na upnika je potreben, ker vrši vsak upnik važno gospodarsko funkcijo, brez katere se trgovina niti dobro ne more razvijati.

V pravem času se zato vrši občni zbor Društva industrijcev in veletrgovcev, kajti nihče ni bolj poklican, ko občni zbor te naše ugledne organizacije, da pove svoje mnenje o izpremenjenem stališču zagrebških trgovcev.

Vprašanje kredita je eno najvažnejših trgovskih vprašanj. Kratkotrajno se more reči, da je to vprašanje merodajno za večjo ali manjšo intenzivnost trgovine. Naši trgovci so zato tudi od nekdaj posvečali temu vprašanju največjo pažnjo in že od nekdaj je vladal med ljubljanskimi trgovci nepisan zakon, da mora vsak skrbeti, da bo ljubljanski trg čim bolj slovel po svoji solidnosti. Priznati je treba, da je imelo to lepo prizadevanje popolen uspeh, priznati pa je treba, da je ta lepa tradicija ostala živa celo v današnjih težkih časih, kar more pripisati v veliki meri sebi v zaslugi baš Društvo industrijcev in veletrgovcev. Ni ravno prijetna naloga, ki jo vrši to društvo, je pa zato tem bolj potrebna in koristna in sicer ne samo za posameznika, temveč za vse naše trgovstvo, ker od tega dela društva zavisi kredit slovenske trgovine. Zato pa je tudi potrebno, da se trgovci čim bolj oklenejo tega društva in da mu v vsakem pogledu pomagajo, ker bo to le v njihovem lastnem interesu.

Pri tej priliki pa je treba apelirati tudi na oblasti, da čim bolj pomagajo društvu pri njegovem delu. Zlasti pa bi bilo želeli, da ne bi izšla niti ena uredba, niti en zakon o vprašanju kreditov, da ne bi bilo zaslišano za svoje mnenje tudi Društvo industrijcev in veletrgovcev. Nobenega razočaranja ne bi bilo, nobeni dodatki, novele in spremembe ne bi bile potrebne in takoj bi bila dosežena jasnost, ki je v kreditnem vprašanju tako potrebna. Važno javno funkcijo vrši Društvo industrijcev in veletrgovcev, ko skrbi za dober razvoj kreditnih razmer na našem trgu in zato ima tudi pravico zahtevati, da se njegovo mnenje upošteva.

V organizaciji, ki si jo je ustvarilo slovensko trgovstvo, zavzema Društvo industrijcev in veletrgovcev važno mesto, ki je pomembno tem bolj, ker je

Varčevanje in kriza zaupanja

Kakor so se hranilne vloge zlasti od leta 1920 naprej povečale, tako pa vendar še ne dosegajo pri nas predvojne višine, če jih namreč preračunamo na zlato valuto. Celotno v neprimerno bolj bogati Češkoslovaški so se hranilne vloge v primeri z letom 1912 (100%) povečale na 115%. Sedanja gospodarska stiska pa je povzročila, da je to zboljšanje že zopet prenehalo in splošna finančna kriza je povsodi znižala število vlog.

Pri nas pa se opaža še neki drug in zelo neprijeten pojav. V vseh povojnih letih je bila gradbena delavnost zelo velika in zlasti v Zagrebu, Beogradu, kjer se je na leto zgradilo tudi več ko 2000 hiš. Vsako oživiljenje gradbene delavnosti ima v normalnih časih za posledico, da se povečajo vloge. Kajti vsaka gradbena delavnost ustvarja polno novih možnosti za zaslužek in del tega zaslužka se redno spremeni v vloge. Kljub še vedno znatni gradbeni delavnosti pa se pri nas ne opaža dotok novih vlog, temveč te nasprotno padajo. V tem nerazmerju se najbolj jasno vidi, kako velik obseg je zavzela kriza nezaupanja, s tem pa se obenem še bolj jasno kaže nujna zahteva, da treba storiti vse za odpravo te usodne krize zaupanja.

Pred kratkim je o tem vprašanju razpravljal za češkoslovaške razmere dr. Hübner. Čeprav njegovi predlogi ne odgovarjajo stoprocentno za naše razmere, vendar bi velik del njegovih predlogov mogli s pridom uporabiti tudi mi.

Po analizi češkoslovaškega denarnega trga more dr. Hübner sicer z zadoščenjem konstatirati, da ljudje na Češkoslovaškem sicer še niso izgubili zaupanja v denarne zavode, kar jasno dokazuje veliki dotok novih vlog v letu 1931.

Kljub temu pa se mora konstatirati, da splošna kriza zaupanja ni niti na Češkoslovaškem ostala brez posledic na vlagatelje. Na Češkoslovaškem sicer to nezaupanje ne velja v prvi vrsti denarnim zavodom samim, temveč splošnim razmeram. Eden se boji, da bo valuta propadla, drugi se boji novih davčnih zakonov ali drugih državnih odredb, tretji ima zopet druge skrbi. Vse te skrbi pa imajo skoraj vedno iste posledice, da se denar skriva doma ali pa da se nalaga v najrazličnejše vrednote, dostikrat tudi v obično izgubo. (To se je v zlasti veliki meri moglo opazovati tudi pri nas.)

Pri tem igrajo posebno veliko in usodno vlogo razne govorice. Je skoraj neverjetno, kako verjamejo tudi najbolj glupim vestem sicer razsodni in pametni ljudje. Pa je že kar v zraku razpoloženje, da ljudje verujejo vsaki vesti. To pripravljenost ljudi, da verujejo vsaki govorici, spretno izrabljajo razni špekulanti, ki s pomočjo takšnih od njih samih izmišljenih vest, prodajo tudi najbolj nevredno stvar za visoko ceno. Kako malo razsodni so ljudje, kadar jih zagrabi to nezaupanje, se vidi najbolj iz tega, da nekateri iz strahu, da bo valuta padla, dvigajo denar iz hranilnice in ga hranijo doma, kakor da sedaj ne bi mogel denar izgubiti na vrednosti.

V takšnih časih je dolžnost denarnih zavodov, da v še veliko večji meri, ko v normalnih časih, poučujejo ljudi o potrebi varčevanja in da delajo reklamo za sebe. Seveda jim ne bi smeli otežkovati dela razni politiki, ki v svojih govorih slikajo gospodarski položaj države tako črno, da se mora vlagatelj zbiti za svoj denar. Ti politiki so sicer hoteli to črno slikanje uporabiti le za svoje strankarske namene, dejansko pa so prizadejali težko škodo narodnemu gospodarstvu. Prav tako pa tudi ne sme vlada z raznimi zakonskimi načrti vznemirjati vlagatelja, da bi se ta začel bati za svoj denar. Kako zelo vplivajo tak-

delovanje društva vseskozi pozitivno in aktivno. To bo tudi ponedeljkov občni zbor jasno dokazal in zato naj ga obiščejo trgovci v čim večjem številu.

šni nepremišljeni govori, je pokazal neki dogodek na Češkoslovaškem. Neki senator je v svojem agitacijskem govoru izrazil sum, da ni valuta več tako trdna, in posledica je bila, da so ljudje mesta, v katerem je senator govoril, drugi dan navali na hranilnice in zahtevali svoj denar.

Svoje dni se je govorilo na Češkoslovaškem, da se bo uvedel 10% davek na kapital. Ker so bili ljudje splošno prepričani, da male vloge od tega davka ne bodo prizadete, so vsi zahtevali, da se njihov vlog razdele na celotno vrsto manjših vlog. V vsej Češkoslovaški so imeli denarni zavodi polno dela, da so ustregli tej zahtevi ljudi. (Pri nas se je še pred nedolгим časom predlagalo, da se ob priliki žigosanja bankovcev odtegne 20%. K sreči je bil v Beogradu ta predlog odločno odklonjen, ker njegove posledice bi bile strahotne.)

Tudi razni zakonski načrti, ki so bili poleg tega od ljudi še napačno razumljeni, so napravili na Češkoslovaškem sila slab utis na vlagatelja. Zlasti velja to o dveh zakonskih načrtih. Ze sama napoved, da se bodo obresti znižale, je prignala celotno vrsto ljudi v denarne zavode, kjer so zahtevali svoje vloge, ki da jih bodo raje v zasebna podjetja bolj plodonosno naložili. Na vsak način zasluži prizadevanje, da bi se z manjšimi obrestmi olajšalo stanje gospodarstva, vso pohvalo, toda ne sme se iti pri tem tako daleč, da izgubi varčevanje svoje privlačno silo. Pri 5 odstotnem obrestovanju more marsikateri rentnik udobno živeti, če se mu pa obresti znižajo na 3 odstotke, potem se mu obenem tudi njegov dohodek zniža skoraj polovico in morda nima potem niti več dosti za življenje.

To pravišno zniževanje obresti pa je tem bolj napačno, ker češkoslovaški denarni zavodi itak ne zahtevajo pretirano visokih obresti za posojila. Z vso pravico moremo dostaviti, da velja to tudi za naše slovenske denarne zavode, posebno še za zadružne, ki zlasti od kmeta ne zahtevajo nobenih tako visokih obresti, da bi bilo

treba državi posegati v poslovanje denarnih zavodov.

Drugi takšen zakonski načrt, ki je silno razburil ljudi na Češkoslovaškem, je bila novela k davčnemu zakonu, po kateri bi imela davčna uprava pravico izvedeti za imena vseh vlagateljev, da bi bila odpravljena tajnost denarnih zavodov. Razumljivo je, da hoče davčna uprava točno vedeti za premoženjske razmere slehernega davkoplačevalca. Toda vsaka stvar ima svoje meje in tako je meja za radovednost davčne uprave hranilna knjižica. Kajti v tistem hipu, ko te tajnosti ne bi bilo več, bi vlagatelj tudi dvignil svoj denar in ga držal doma. Posledica tega bi bila, da ta denar vseeno ne bi bil obdavčen, da davčna uprava torej ne bi dobila novih dohodkov, denarni zavodi pa bi izgubili velik del svojih vlog.

Iz vsega tega nujno sledi dolžnost vladnih krogov, da čim bolj goje varčevanje in da ne izdajo niti ene odredbe, ki bi mogla škodovati varčevanju. Denarni zavodi pa morajo v tem večji meri delati v času nezaupanja za dvig zaupanja in v ta namen obveščati javnost o svojem delu, o svojih prizadevanjih, da bo vlagatelj na podlagi teh informacij dobil vedno večje zaupanje do svojega denarnega zavoda. Tudi svoje težave bi smeli povedati denarni zavodi brez skrbi, kajti s tem bodo dosegli že to, da bodo napačne govorice nemogoče.

Za naše razmere bi bilo to slednje zlasti poudariti, kajti informativne službe naših zavodov ni skoraj opaziti. Ni treba misliti, da mora biti denarni zavod vedno zapečaten knjižica, kajti denarni zavod je navezan na vloge, ki jih pa more dobiti le, če imajo ljudje zaupanje vanj. Mislimo, da ne delamo nikomur krivice, če rečemo, da pri nas denarni zavodi premalo store, da bi zopet uživali popolno zaupanje javnosti. Zakaj ne bi mogli tudi večji denarni zavodi izdajati svoje tedenske izkaze, kakor jih izdajajo emisijske banke? Tudi če bi bili ti izkazi neugodni, bi vendar koristili, ker bi ljudje videli, da je položaj vendarle še v rokah denarnih zavodov in da ga obvladajo. Zato več dela za dvig zaupanja in varčevanje se bo zopet pričelo.

Bombaž uspeva skoraj v vsej Jugoslaviji

Odveč je govoriti o pomenu bombaža za našo trgovinsko bilanco, saj znaša vrednost uvoženega bombaža in bombažnih izdelkov na leto več ko eno milijardo Din. Pa še iz drugih ozirov je bombaž nad vse važen in zato se je pri nas že mnogo govorilo o tem, kako velikega pomena bi bilo, če bi uspeval tudi pri nas bombaž. Ostalo pa je le pri govorjenju in zato smo morali v nezmanjšanem obsegu uvažati bombaž, ker razen v nekaterih krajih južne Srbije ni bombaž nikjer uspeval.

V zadnji številki »Uzornega vrtlara i gospodarja« pa čitamo o nad vse zanimivih in uspešnih poizkusih, ki jih je izvršil kmetovalec Ivan Ljubojevič iz Belovara.

Leta 1924 je dobil od nekega židovskega rabina iz Palestine okoli 20 zrn bombažnega semena, ki jih je vsejal dne 25. aprila 1925. Seme je skalo 10. maja. Prvi cveti pa so se pokazali 11. avgusta, torej po 107 dneh. Prvi plodi so počili 30. septembra, torej po 158 dneh. Dne 13. oktobra so plodi dozoreli, toda samo slaba tretjina. Ivan Ljubojevič pa vsled tega slabega uspeha ni upal, temveč nadaljeval s svojimi poizkusi in z dobrim selekcijskim razjem dosegel, da je seme vedno preje dozorevalo. Tako se mu je polagoma posrečilo, da je znižal dobo, v kateri je bombaž dozorel, od 158 dni na 110 in je bombaž dozorel že koncem avgusta ter mu ni mogel več škodovati mráz.

Na lanskem Zagrebškem zboru je razstavil svoj bombažni pridelek in vzbudil z njim največje zanimanje v vseh strokovnih krogih. Uredništvo mesečnika »Uzorni vrtlar i gospodar« je predložilo nekaj teh plodov strokovnjakom v analizo in rezultat te analize je bil ta:

Vlakno je dovolj belo, niti so dolge do 26 mm, najboljše tuje pa 32 mm. Po svoji kvaliteti odgovarja bombaž Ljubojeviča ameriški kvaliteti bombaža »grod midling Texas«, iz katerega se izdeluje predivo do 20 vlaken. Od Ljubojeviča pridobljeni bombaž bi se dal popolnoma zadovoljivo uporabiti za hišno industrijo naše vasi, za izdelovanje domačega platna, za pokrivala in rjuhe ter za fabrikacijo vate.

G. Ljubojevič bo še nadalje selekcioniral svoj bombaž in je že storil potrebne korake, da dobi semena ukrajinskega in egiptskega bombaža. Vsekakor pa je začetek storjen in s svojo vztrajnostjo je g. Ljubojevič dokazal, da se more pridelovati bombaž v Jugoslaviji povsod tam, kjer se prideluje kromar. Le v Sloveniji, Gorskem kotarju in Liki ne bi bombaž uspeval vsled preostre klime teh krajev.

Končno moramo še pripomniti, da se je za uspehe g. Ljubojeviča zanimal tudi Nj. Vel. kralj in mu za njegovo požrtvovalno in vztrajno delo izrekel svoje priznanje.

DRUŠTVO INDUSTRIJCEV IN VELETRGOVCEV V LJUBLJANI

ima svoj letošnji redni občni zbor v ponedeljek, dne 20. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v veliki dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani. Ker se na zboru ne bo razpravljalo le o notranjih društvenih zadevah, marveč tudi o velevažnih problemih sodobnega gospodarstva, je v interesu društvenih članov samih, da se zbora udeležijo v čim večjem številu in da dajo z živo silo strnjjenih vrst povdarka svojim željam in zahtevam.

Pojasnila o kolkovanju naročilnih listov in sklepnih pisem

Centrala industrijskih korporacij v Beogradu je poslala svojim članom to pojasnilo o kolkovanju naročil, naročilnih listov in sklepnih pisem:

I.

Katero vrsto listin je treba kolkovati, je popolnoma jasno pojasnjeno v točkah 1. do 4. razpisa finančnega ministrstva. Potemtakem je treba kolkovati listine, s katerimi je pisмено dokumentiran obstoj trgovskega zaključka, to je pogodbe o nakupu ali prodaji premičnih stvari, torej listin, ki vsebujejo pisμένο fiksiranje so-glasne pravne volje ali več oseb o pravnem poslu kupčije. Pri tem treba upoštevati zadnjo določbo točke 6. razpisa, po kateri na obveznost kolkovanja nima nobenega vpliva, če je bila pogodba o kupoprodaji sklenjena pod odložilnim ali razveljavnim pogojem ali če je bila vezana na kakršenkoli rok.

Ponudbe (oferte) za sklenitev kupčije, pa tudi če bi bile za oferenta obvezne (enostranski pravni posel), ne podleže tej taksi.

II.

Glede vprašanja, kateri primerki listine o kupoprodaji se mora kolkovati, če se ta listina izvrši v več primerkih in kadar se tako kupec ko prodajalec nahajata v eni državi, je ministrstvo v točki 5. — v zvezi s primerom o trgovskih potnikih — sprejelo načelo, da mora biti kolkovan oni primerki, ki je namenjen za osebo, ki ima v naši državi izvršiti naročilo, torej primerki, ki je namenjen za prodajalca.

Na naše vprašanje, kateri primerki listine o kupoprodaji (o obstoju trgovske pogodbe) mora biti kolkovan tudi v drugih primerih (razen primera s trgovskimi potniki) smo dobili od finančnega ministrstva odgovor, da preje navedeno načelo velja za vse primere.

Ministrstvo ima namreč interes na čim bolj izdatni in obenem čim bolj enostavni kontroli, kar se more doseči le s čim večjo koncentracijo kolkovanih primerkov.

Iz tega sledi, da treba kolkovati s kolekom 1.— Din oni primerki (kopije) sklepnice ali z drugim imenom nazvane listine o kupčiji, ki je namenjen za prodajalca, to je primerki, ki ga bo hranil v svojem arhivu. Na vsakem drugem primerku je treba zapisati: »Z enim Din kolkovani primerki se nahaja pri...«

Kateri primerki listine mora biti kolkovan, kadar se izdajatelj ali sprejemnik

nahaja v tujini, je določeno v točki 7. razpisa finančnega ministrstva.

Jasno določitev primerka (kopije) listine, ki mora biti kolkovana, smatramo za zelo važno z ozirom na kazensko odgovornost v primeru nekolkovanja ali nezadostnega ali nepravilnega kolkovanja.

III.

Kar se tiče vprašanja, katera oseba je dolžna, da prilepi kolek na pogodbo o kupčiji, oziroma da plača kolek 1.— Din, kadar se oba pogodbenika nahajata v državi, opozarjamo na točko 6. razpisa, v kateri je določeno, da nastane pravica države na kolkovanje že onega dne, ko se v državnih mejah izdela listina, oziroma napiše pismo, ki vsebuje trgovski sklep. Nadalje je v točki 7. razpisa določeno, da so predmetno takso dolžni plačati solidarno izstavljalec listine in njen sprejemnik (kar odgovarja splošnemu načelu o tak-sah).

Iz teh odredb sledi po našem mnenju sklep, da je v prvi vrsti dolžna nalepiti kolek 1.— Din ona oseba, ki napiše in podpiše listino z deklarativnim značajem, ki dokazuje obstoj trgovske pogodbe, do-čim je v primeru konstitutivnega značaja dolžan kolkovati listino oni, s čigar podpisom je trgovska pogodba nastala (postala prefektna). Kateri primerki se mora kolkovati, je povedano pod II. Oseba, ki je kolek plačala, ima pravico regresa za polovico takse napram drugemu solidarnemu dolžniku.

Pripominjamo, da se po informacijah, dobjenih v finančnem ministrstvu, solidarna dolžnost plačanja nanaša samo na redno takso, ne pa tudi na kazensko.

IV.

Če ni listina zadostno ali pravilno kolkovana, plača doplačilo redne in kazenske takse po točki 9. razpisa finančnega ministrstva »lastnik listine«.

Samo subsidiarno, če se izkaže nemožnost plačila od lastnika, se obsodi na plačilo izdajatelj listine.

Pojm »lastnik listine« ni definiran.

V praksi bodo finančni organi pozvali na odgovornost v prvi vrsti on osebo, za katero je namenjen primerki listine, ki mora biti kolkovana v smislu točke 5. razpisa finančnega ministrstva, torej osebo, ki ima v naši državi izvršiti naročilo, to je, prodajalca.

Opozorilo glede uslužbenskega davka

Davčna uprava za mesto Ljubljano razglasa:

Radi pravičnega izvrševanja zakona o naknadnih in izrednih kreditih državnih izdatkov in dohodkov za leto 1932/33, s katerim so izvršene nekatere izjemne določbe zakona o neposrednih davkih glede plačevanja prispevka za leto 1933, da se olajšajo razhodki za javna dela, prehrano siromakov in nezaposlene delavce, v kateri namen so določeni krediti s tem zakonom, je ministrstvo financ z razpisom z dne 31. decembra 1932, štev. 103.150/III., odredilo glede uslužbenskega davka, da je radi pravičnega stopnje za ta prispevek vzeti letno vsoto davka in se na ta način ugotovi letna vsota prispevka. Ako je tako izračunani prispevek manjši od 50 p, se po čl. 6. zakona o neposrednih davkih ne plača nič, če pa zneske 50 p ali več, se zaokroži na 1 Din. Za osebe, katerih letni prispevek znaša manj od 12 Din, morejo službodajalci ta znesek plačati v tromesečnih ali polletnih obrokih za nazaj, pri onih osebah, pri katerih znaša ta prispevek letno 12 Din ali več, se mora plačati hkrati z uslužbenskim davkom. Pri onih osebah, ki plačujejo uslužbenski davek z markicami, velja ista načela s tem, da se mora plačati v onem mesecu, v katerem deli letnega zadolženja preteklih mesecev dosežejo toliko vsoto, kolikor znaša nabavna cena poedine markice. Na primer:

1. Neka oseba plača mesečno 4 Din uslužbenskega davka. Letni davek znaša 48 Din. Prispevek po stopnji od 1% bi znašal letno 48 para, pa se radi tega ne plača nič.

2. Neka oseba plača mesečno 6 Din uslužbenskega davka ali letno 72 Din.

Prispevek po stopnji od 1% znaša 72 par, se mora zaokrožiti na 1 Din, plača pa se v mesecu juniju za prvo polletje od 50 par in v mesecu decembru 50 par za drugo polletje.

3. Neka oseba plača mesečno uslužbenskega davka 63 Din, letno 756 Din, prispevek znaša 7.56 Din ali zaokroženo 8 Din letno. Plačati mora 1. marca, 1. junija, 1. septembra, 1. decembra vsakokrat po 2 Din.

4. Neka oseba plača 98 Din mesečno, letno 1.176 Din, prispevek znaša 11 Din 76 par ali zaokroženo 12 Din letno. Plačati mora mesečno po 1 Din.

V kolikor bi tekom leta nastalo povišanje ali znižanje prejemkov, se poprava prispevkov izvrši po gorenjih navodilih.

Mednarodni borzni indeks

Po štirih tednih se je mednarodni borzni indeks zopet okrepil in na večini svetovnih borz napredoval, kakor kažejo te številke:

	12. 12. 1927	1. I. 1928	1. I. 1928	4. II. 1928	11. II. 1928
= 100	100	100	100	100	100
Berlin	113.6	28.2	27.8	27.2	28.4
London	102.6	57.7	58.2	56.7	57.2
Paris	156.8	61.6	60.2	61.5	62.4
Bruselj	133.8	30.5	29.9	30.2	31.5
Amsterdam	104.5	30.7	30.8	30.2	30.5
Stockholm	109.5	10.3	10.2	9.6	9.2
Curich	101.0	42.2	42.9	42.2	42.9
Dunaj	91.4	36.1	36.1	36.1	36.1
Praga	106.3	54.4	54.4	54.2	54.1
Newyork	137.3	36.9	36.4	34.0	34.0

Mednarodni borzni indeks se je torej dvignil od 38.2 na 38.6%. Pripomniti bi bilo, da je na njuyorški borzi povprečna vrednost nemških 7 odstotnih posojil narasla za 8%.

Iz naših organizacij

Združenje trgovcev v Ljubljani opozarja vse zainteresirane, da je izšla odločba glede izpremembe in dopolnitve o načinu označevanja sodov in o mejah njih točnosti. »Službeni list« št. 10/33 in »Trgovski list« št. 19, z dne 14. februarja. Ravnotako je izšlo pojasnilo glede taksiranja trgovskih zaključnih listin, katero je objavljeno v št. 18 »Trgovskega lista«. Vsa ostala pojasnila se dobe v tajništvu Združenja. — Predsedstvo uprave.

Ponudbe poupraševanja

Charles Delorme, Représentation Er-Rahel (Oran) Algérie, želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki pridejo v poštev za izvoz suhih gob.

Razstave sejmi

Zaklopne znamke XIII. Ljubljanskega velesejma izidejo v prihodnjih dneh. Dobe se brezplačno od urada Ljubljanskega velesejma, so zelo lične in s slovenskim, srbohrvatskim, cirilskim, francoskim ali nemškim besedilom, kakor jih naročnik želi. Poštna uprava je dovolila, da se smejo te znamke lepiti na vse pošne pošiljke. Naše tvrdke naj se teh znamk marljivo poslužujejo in tako propagirajo naš velesejem, ki je v prvi vrsti revija domačih izdelkov in služi le koristim našega gospodarstva.

Polovična vožnja na železnicah je dovoljena udeležencem XIII. Ljubljanskega velesejma, ki se vrši od 3. do 12. junija t. l. Pri odhodu se kupi cela vozna karta, ki velja za brezplačni povratek, ako potnik s sejmsko legitimacijo dokaže, da je obiskal velesejem. Legitimacija pa mora biti žigosana tudi na odhodni postaji. Ugodnost velja za vožnjo v Ljubljani od 31. maja do 12. junija, za povratek pa od 3. do 16. junija t. l.

Že v 24 urah

barva, plešira in kemično snati obleke klubke itd. Skrobi in svetločla srajce, ovratnike in manšete. Pere, sušil. munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-72

LIPSKI POMLADANSKI VELESEJEM 1933

Lipski pomladanski velesejem 1933 se odpre dne 5. marca.

Končajo: Tekstilni sejem v sredo, dne 8. marca, Pohošteni sejem, sejem športnih izdelkov, sejem Pisarniških potrebščin »Jaegerhof« in posebni Foto-sejem, Optika, Kino, v četrtek, dne 9. marca. Ostale pango vzorčnega sejma v notranjem mestu v soboto, dne 11. marca. Veliki Tehnični Sejem in Gradbeni Sejem na razstavnem prostoru v nedeljo, dne 12. marca.

Informacije daje Častni zastopnik: Ing. G. Tönnies, Ljubljana, Dvořakova ulica 3/II., telefon 2762.

Obiščite avtomatični bulet D A J - D A M

Občni zbori

VI. redni občni zbor Kreditne zadruge detajlnih trgovcev v Ljubljani bo v ponedeljek, dne 27. februarja ob 14. v sejni dvorani Trgovskega doma. Na dnevnem redu je tudi sklepanje o likvidaciji zadruge.

X. redni občni zbor tovarne zaves »Stora« v St. Vidu nad Ljubljano bo dne 3. marca ob 11. v posvetovalnici Zadrugne gospodarske banke v Ljubljani.

„BUDDHA“
čajne mešanice so najboljše
TEA IMPORT, LJUBLJANA
Telefon 26-26 Večna pot 15 Telefon 26-26

Po svetu

Malá antanta se je notranje zelo utrčila. Na zasedanju sveta male antante v Zenevi je bila te dni zaključena nova pogodba, po kateri se obvezujejo vse države male antante, da bodo postopale v zunanji politiki enotno. Tudi na svetovni gospodarski konferenci bodo države male antante nastopile enotno.

Zakonski načrt o kmetijskih zbornicah se izdeluje v kmetijskem ministrstvu. Gozdni gospodarstev novi načrt ne upošteva.

Narodni klub se je ustanovil tudi v senatu. Predsednik novega kluba je dr. Superina, pripada pa mu še šest hrvatskih senatorjev.

Vodstvo rudnika v Hudi jami je odpustilo 112 delavcev, ker je premalo naročil.

Velenjska elektrarna dobi tretji agregat s kapaciteto 5000 kilovatov. Agregat velja 1.000.000 mark (nad 30 milijonov dinarjev) in je tako ogromen, da bo za njegov prevoz potrebnih 84 vagonov.

Mussolini je na seji vlade odločno demantiral obstoj italijansko-nemško-madžarske zvezne pogodbe.

»Petit Journal« poroča, da sta Jugoslavija in Francija oficijalno sporočile italijanski vladi svojo pripravljenost, da se sklene pakt o nenapadanju med vsemi tremi državami.

Atentat na predsednika Roosevelta je izvršil Italijan Zingara. Oddal je na Roosevelta šest strelcev, mesto Roosevelta pa je zadel čikaškega župana Čermaka in več drugih oseb. Stražniki so komaj ubranili ogorčeni publiko, da ni anarhističnega Italijana linčala.

V Bukarešti so se od komunistov nahujskani delavci uprli vojaštvu. Ker so tudi streljali na vojaštvo, je to uporabilo strelno orožje. V teku neredov je bilo 9 oseb ubitih, med njimi en vojak in dva policista. Nad 700 delavcev je bilo aretiranih.

Veliko redukcijo uradniških plač bo izvedla bolgarska vlada, da bi s tem zboljšala državne finance.

»Monte Mussolini« naj bi se po predlogu nekaterih italijanskih listov imenoval Vezuv. Italijanska vlada se o tem predlogu še ni izjavila.

Sedanja nemška vlada odpušča vse uradnike, ki so pristaši opozicijskih strank. Tako je bilo odpuščenih od 11 pokrajinskih namestnikov 7, od 33 oblastnih 20 in od 35 upravnikov policije 24.

Sejo parlamentarnega odbora za varstvo pravic narodnih zastopnikov, ki jo je sklical bivši predsednik nemškega parlamenta soc. dem. Löbe, so narodni socialisti razbili s tem, da so Löbeja fizično pregnali s predsedniškega mesta. Vse stranke so proti temu postopanju hitlerjevcev odločno protestirale.

Celo vrsto listov je prepovedala nemška vlada, ker so pisali proti vladi in njenim ukrepom.

Japonski parlament je odobril novi japonski proračun v višini 2.239 milijonov jenov, ki je najvišji proračun v zgodovini Japonske. Za vojne izdatke v Mandžuriji je dovoljenih 186.3 milijonov jenov. Deficit v višini 895 milijonov bodo pokrili z izdajo zakladnih listin.

Belgijska vlada je podala ostavko, ki je pa kralj ni hotel sprejeti.

Nizozemsko poslansko zbornico je razpustila kraljica Viljemina. Nove volitve bodo dne 26. aprila.

Predsednik Hoover je podpisal zakon, po katerem dobe ameriški farmerji letos 90 milijonov dolarjev kreditov.

Demonstrativno enodnevno stavko so priredili pariški trgovci v protest proti novim davkom.

Sovjeti so povišali vse železniške tarife za pet odstotkov.

Angleške velebanke v letu 1932

Kljub krizi so se banke konsolidirale

Ko je Anglija opustila zlato valuto, so mnogi mislili, da bo vsled tega tudi zelo prizadet njen denarni trg. Ta strah pa se je izkazal kot napačen in Angleži so se izkazali v času krize ne le kot odlični trgovci, ki so znali ohraniti svojo zunanjo trgovino, temveč tudi kot enako odlični finančniki. To se jasno vidi iz bilanc petih angleških velebank, ki so znane pod imenom »Big five«. So to banke Midland, Westminster, Barclays, National-Provincial in Lloyds bank.

Kljub gospodarski depresiji so angleške banke ohranile v popolni meri zaupanje svojih klientov, pa čeprav so izplačale manjšo dividendo ko preje. Najbolj jasno se vidi zaupanje v angleške denarne zavode v dejstvu, da je tržna vrednost delnic enajstih največjih angleških denarnih zavodov v letu 1932 narasla za 40%, čeprav je njih dividenda padla od 7-43 na 4-93%. Ugodno stanje angleških bank se vidi tudi iz tega, da je zašla samo ena večja banka (»Anglo South American Bank«) v plačilne težkoče, ki jo je potem sanirala država skupno s petimi velikimi bankami.

Neizogibno pa je bilo, da se je vsled gospodarske depresije znižal promet bank in s tem tudi njih čisti dobiček. V primeri z 1. 1929, zadnjim letom pred nastopom krize, se je zmanjšal čisti dobiček (v milijonih funtov) Midland banke od 2,665 na 2,019 ali za 24%, Westminster banke od 2-16 na 1-495 ali za 30%, Barclays banke od 2,331 na 1,574 ali za 32%, National-Provincial banke od 1-84 na 1-23 ali za 33% in Lloyds banke od 2-54 na 1-55 milijonov funtov ali za 39 odstotkov. Vsled tega so morale banke tudi znižati svojo dividendo, čeprav je bilo to konservativnemu značaju angleških bank nasprotno. Precejšen vzrok manjšega zaslužka bank je tudi v znatnem znižanju obrestne mere, ki je padla od 6 na 2%. Na drugi strani pa je kon-

verzija vojnih posojil dala bankam precej zaslužka.

Vsled krize so se naravno skrčile možnosti naložitve kapitala, kar je povzročilo, da so narasli depoziti in sicer pri petih velikih bankah za približno 200 milijonov funtov (50 milijard dinarjev). Znižali so se tudi predjumi in posojila podjetjem in sicer od 824 na 705 milijonov funtov. Razmerje med predjumi in depoziti je padlo od 52-8 na 39-8%. Voditelji bank odločno taje, da bi to nazadovanje nastalo vsled izterjavanja dolgov in omejevanja novih kreditov. Predsednik Midland banke je na obecnem zboru izjavil, da se splošno opaža tendenca izpremeniti kratkoročne bančne kredite v dolgoročne, zlasti se iščejo krediti zavarovalnic, hranilnic in podobnih zavodov. Vsled precejšnjega narastka vrednosti angleških papirjev so mnogi te prodali, da so postali s tem bolj likvidni ali pa mogli poravnati svoje dolgeve.

Zmanjšanje predjmov in povečanje depozitov je znatno dvignilo menični portfeuille bank, ki je pri petih velikih narasel od 211 na 355 milijonov funtov.

Narastle pa so tudi investicije bank in sicer gre predvsem za naložbe v državnih papirjih. V vsem so investicije pri »Big Five« narasle od 234 na 398 milijonov funtov. Tudi blagajniško stanje bank je bilo ugodno in je bilo za likvidnost bank dobro preskrbljeno. Odpisi so se izvršili večinoma s pomočjo notranjih rezerv, ki so deloma bile dvakrat tako velike ko osnovni kapital in javne rezerve. Te velike notranje rezerve so tudi vzrok, da je vrednost bančnih delnic tako zelo narasla.

Končno bodi še omenjeno, da so angleške banke izvedle tudi veliko znižanje upravnih stroškov. More se zato reči, da so angleške velike banke dobro prenesle leto 1932 in se kljub depresiji znatno konsolidirale.

(za 0-69 poena), Bruselj (za 1-38 poena). London (za 0-17 poena) in slednjič Pariz za 0-97 poena.

	13. febr. 1933	17. febr. 1933
	najnižji	najvišji
	Din	Din
Amsterdam	2305 68	2317 04
Berlin	1362 78	1373 58
Bruselj	799 41	803 35
Curih	1108 35	1113 85
London	196 58	198 18
Newyork	5722 14	5750 40
Pariz	224 35	225 47
Praga	170 01	170 87
Trst	293 18	295 58
		292 35
		294 75

Klirinški tečaji avstrijskih šilingov so bili v tem tednu sledeči (od 13. t. m. dalje): 9- — 0-25; 9-25; 9-0 — 9-35; 9-25 — 9-30 in včeraj od 9- — do 9-30.

Deviza Dunaj in Budimpešta še vedno ni beležila; notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

Tendenca še vedno mlačna, brez zaključkov.

Vojna škoda je tudi v tem tednu nadalje slabela in od ponedeljka (215) na sredo (200) utrpela 15 točk tečajnega padca v povpraševanju in ponudbi, dočim je ostale denarna notica nespremenjena, a blagovna v četrtek še za 3 točke, včeraj pa beležila brez izpremembe, t. j. 202 Din.

V Blairih ni bilo prometa, medtem ko je beležilo ves tekoči teden povpraševanje v 8 % Blairu 99- in ponudba v 7 % Blairu pa 38- . Nasprotno je 8 % Blair okreplil 16. t. m. svoj blagovni tečaj za eno točko in notiral kakor včeraj, t. j. 41- , nalik 7 % Blairu, ki je na prvih treh borznih sestankih tega tedna beležil v povpraševanju nespremenjeno (37), predvčerajšnjim (in včeraj) pa za pol točke nižje, t. j. 36-50.

Investicijsko posojilo je notiralo najvišje 15. t. m. za denar (48) in blago (49), najnižje pa na ponedeljkovem borznem sestanku, t. j. 44 v povpraševanju (kakor včeraj) in 46- v ponudbi. Predvčerajšnja blagovna notica pa je bila za dve točki višja (48) in ostala tudi včeraj nespremenjena.

Izmed industrijskih papirjev je bila nudena Trboveljska premogokopna družba po

145 Din, 13. in 14. t. m. po 150 Din od srede naprej; v istem času je beležilo povpraševanje Din 140- oziroma Din 145-.

Lesno tržišče

Tendenca nespremenjeno mlačna.

Lesna trgovina je, kakor smo že v prejšem poročilu omenili, oživelala. Vsled zmanjšanja produkcije pa primanjkuje blaga. Zelo veliko pomanjkanje je v bukovini in sicer v parjeni kakor tudi v surovi. Šibhega blaga se v večjih količinah sploh ne dobi. Kljub velikemu povpraševanju v bukovini je pa izključena vsaka misel, da bi se tudi pri največjem izboljšanju konjunktura moglo prodajati kar monté blago. To pomanjkanje v produkciji je izvoz dočela onemogočil. Iščo in prodaja se le bukovina I. in II. kakovosti. Seveda po nižji ceni. III se porabi le v gotove svrhe in se tudi kot taka ponuja in prodaja. Sicer bi se tudi monte blago prodalo, ako bi bilo pravilno sortirano in bi producent jamčil za odstotek I. in II. in odstotek III a od originalne produkcije. Naši manjši producenti pa do sedaj tega blaga niso sortirali. V splošnem pa naj velja opozoritev, da se izvažajo le I. in II. kakovosti. Pri parjeni bukovini pa 50 % I. in 50 % II. od 2 m naprej, od 40-100 mm krajšega blaga.

V tekočem tednu je bil na ljubljanski borzi zaključen en vagon bukovih neodrobljenih plohov in 5 vagonov rezane jekvine.

*

KURZI DRŽAVNIH PAPIRJEV NA NJUJORSKI BORZI

Koncem januarja so se skoraj vsi državni papirji na njujorski borzi zelo popravili in le 4 od 26 so ostali na stari višini. Najbolj so napredovali poljski 8% papirji in sicer za 5 1/2 točke, 7% rumunski za 3 1/2 točke, zelo pa so napredovali tudi nemški, bolgarski in madjarski.

Tudi naši jugoslovanski papirji so se nekoliko popravili in sicer 7% D. H. B. za 3/4 točke, 8% Blair skoraj za 1 točko, 7% pa za 1 in 1/4 točke.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca spremenljiva; promet Din 2,401.450-93.

Na vseh borznih sestankih tekočega tedna je bil zelo živahen devizni promet, osobito v avstrijskih šilingih, katerih je bilo potem privatnega kliringa tokrat skupno nabavljenih 1,647.000 Din ali dve tretjini celotedskega deviznega prometa. Nasprotno pa je to pot močno nazadoval devizni promet v inozemskih dinarjih, ker je bilo dinarske devize prodano le za 162.000 dinarjev, torej za nad 195.000 Din manje kakor v pretečenem tednu, dočim izkazuje tedenski klirinški promet avstrijskih šilingov porast za 719.000 Din napram minulnemu tednu.

Dnevni devizni promet se je gibal takole:

13. februarja Din 242.447-66 Wien—London
14. februarja Din 271.492-25 Wien
15. februarja Din 527.634-88 Wien—Newyork
16. februarja Din 600.075-58 Wien
17. februarja Din 759.800-56 Wien—Budimpešta

Iz zgornjih podatkov je razvidno, da je dnevni devizni promet od ponedeljka do četrtega konstantno rasel in znašal samo včerajšnji promet skoro eno tretjino vsega prometa v tem tednu; na posameznih borznih dnevih so prevladovali zaključki v devizi Dunaj, deloma pa v devizi London, Newyork in Budimpešta, ki je bila včeraj

zaključena po tečaju 10- — potom privatne ponudbe.

Narodna banka je intervenirala kot običajno v Curihu (100.000 Din), Londonu (46.000 Din) in v Newyorku (54.000 Din); dnevno je dajala na razpolago po 40 tisoč dinarjev deviznega blaga. Vsota vseh intervencijskih zaključkov znaša dvestotisoč dinarjev, dočim predstavljajo ostali zaključki v iznosu Din 2,201.450-93 izključno privatno blago.

Iz navedenih prometnih števil (vse v tisočih dinarjev) je razviden porast, oziroma nazadovanje skupnega v tem tednu doseženega prometa v posrednih devizah v primeri s prošlim tednom (številke v oklepajih): Amsterdam 3 (0), Budimpešta 150 (0), Curih 100 (79), London 216 (589), Newyork 122 (130), Pariz 0 (5), Trst 1 (11), avstrijski šilingi v privatnem kliringu 1647 (936) in dinarska deviza 162 (357).

Devizna tečajnica ne kaže posebno spremenjene slike proti zadnjemu tednu, izvzema devize Newyork, ki je od ponedeljka (13. t. m.) na petek (17. t. m.) utrpela znaten tečajni padec preko 16 točk (16.67). Curih je bil skozi ves tekoči teden trgovan na dosedanj bazi 1113-85 v ponudbi, a 1108-35 v povpraševanju. Izmed ostalih deviz so v tem razdobju oslabile svoj tečaj za 2-50 točke Amsterdam, za 0-34 točke Praga in za 0-83 točke Trst, a učvrstile: Berlin

LIPSKI POMLADANSKI VELESEJEM 1933

Začetek dne 5. marca
Vse informacije daje

LIPSKI SEJMSKI URAD

ali

častni zastopnik

ING. G. TÖNNIES, Ljubljana, Dvořakova ul. 3/II
Telefon 2762

Seja Centralnega odbora jugoslov. lesne industrije

V sredo, dne 15. t. m. se je vršila pod predsedstvom Alberta Deutscha v dvorani zagrebške borze plenarna seja Centralnega odbora jugoslovanskega lesnega gospodarstva. Sestanka so se udeležili poleg zastopnikov ministrstva za gozdove in rudnike, Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine in Jugoslovanskega gozdarskega združenja tudi zastopniki lesnih strokovnih organizacij iz Ljubljane, Zagreba, Sarajeva in Sušaka. V razpravah, ki so trajale ves dan, so bila izčrpno razmotrivana vsa vprašanja, ki se tičejo izvoza našega lesa, zlasti v zvezi s položajem na mednarodnem lesnem trgu in delom Stalnega odbora (CIB) na Dunaju. Na vse zadnje je bil dosežen o vseh teh vprašanjih popoln sporazum, v katerem je bilo zlasti precizirano stališče Centralnega odbora jugoslovanskega lesnega gospodarstva do dosedanjega in bodočega delovanja CIB na Dunaju. Organizacije, včlanjene v Centralnem odboru jugoslovanskega lesnega gospodarstva so izjavile, da so pripravile

ne pravočasno sprejeti, če se s pomočjo CIB doseže mednarodni sporazum med vsemi evropskimi izvoznimi državami brez razlike v pogledu lesnega izvoza, vse pomejitve, ki bi bile predvidene po tem mednarodnem sporazumu in sicer tako za sebe ko za svoje člane kot obvezne.

Centralni odbor je končno izjavil, da je pripravljen v vsakem pogledu podpirati želje svojih pokrajinskih članov tako v pogledu organizacije, ko tudi sanacije razmer na notranjem jugoslovanskem lesnem trgu.

Denarstva

Čisti dobiček romunske Narodne banke za 1. 1932 znaša 124 milijonov lejev napram 156 milj. v 1. 1931. Zato se je tudi dividenda zmanjšala od 420 na 360 lejev.

Švicarska narodna banka je znižala obrestno mero za lomarbe od 3 na 2-5 odstotka. V zadnjem času je pričela banka menjavati dolarske devize v zlato, ker so se pričele širiti vesti o inflaciji v USA.

Dr. Pirčeva
sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Sestanek zastopnikov čevljar- ljarske industrije

Deloma vsled prevelikega uvoza, deloma vsled prevelike produkcije je zašla nekdanja čevljarstva obrt v največjo krizo, da so čevljarji mojstri brez dela, fabrike čevljev pa premalo zaposlene. Opetovano se je že skušalo najti izhod iz tega težkega položaja, pa posebnih uspehov ni bilo, ker na eni strani ni bilo prave enotnosti med interesi, na drugi strani pa tudi ne prave podpore pri merodajnih krogih. Začetkom tega meseca pa se je vršil pri Zvezi industrijev v Ljubljani sestanek zastopnikov čevljarstva industrije, na katerem se je vse vprašanje čevljarstva obravnavalo tako izčrpno, da je upati na izboljšanje. To tem bolj, ker so bili podani čisto konkretni predlogi, kako pravilno razdeliti produkcijo čevljev.

Fabrikant čevljev v Kranju g. Prešeren je namreč predlagal: Zveza industrijev naj skliče sestanek vseh čevljarstev producentov, na katerem naj se sklene dogovor glede kontingentiranja produkcije čevljev. Da bi ta dogovor v celoti obveljal in se mogel dosledno izvajati, bi se morali organizirati tudi vsi mali čevljarji. Vsaka fabrika bi se morala obvezati, da ne bi izdelovala več ko 800 parov čevljev na dan, čevljarji obrtniki pa največ 20. Vsak čevljarji mojster bi smel imeti največ enega vajenca. Fabrike ne bi smele popravljati čevljev, ker bi bil ta posel pridržan čevljarstvom mojstrom. Za dobo petih let se ne bi smela dovoliti nobena nova fabrika čevljev. Da bi se vse to tudi izvajalo, bi bilo treba z zakonskimi sankcijami utrditi te predloge. Navzočni zastopniki čevljarstva stroke so soglasno odobrili te predloge in sklenili, da treba čim prej izvesti popolno organizacijo čevljarjev. Sporazumno pa bi bilo treba delovati tudi z zvezo industrijev v Zagrebu in Beogradu.

Konkurzi in prisilne poravnave

Ne uvedeta se konkurza o imovini trgovke Anice Durjave v Mariboru in inženirja Albina Mlakarja, lastnika radio-dela v Ptuj-Maribor, ker ni kritja za stroške konkurznega postopanja.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini

sedlarja in tapetnika Ivana Strelca v Celju. Poravnalni sodnik dr. Vičar, poravnalni upravitelj dr. Hodžar. Narok za sklepanje poravnave dne 22. marca pri sodišču v Celju ob 9. Rok za oglasitev do 17. marca. Kvota 40%, plačljiva v 9 enakih mesečnih obrokih.

Odpravljen je konkurz o imovini trgovca Dularja Cirila v Novem mestu, ker se je sklenila prisilna poravnava po § 169 k. zak.

Poravnalno postopanje v zadevi trgov-

ke Novak Fani v Brezicah se po § 56. t. 6 zak. o pris. poravnavi ustavi.

Potrjene so poravnave:

lastnice frizerskega salona Marije Fetič-Frankheim v Mariboru, trgovca Horvata Urbana v Novem mestu in trgovca in ključavničarja Ivanuše Avgusta v Središču ob Dravi.

Posredovalno postopanje v smislu uredbe z dne 4. I. 1933 se uvede na predlog dolžnice Georgevits-Wurmbrand Irme, graščakinje v Ormožu.

Viktor Meden veležganjarna
tvornica likerjev,
ruma, vinjaka in brezalkoholnih pijač.
LJUBLJANA, Celovška cesta št. 10.
Telefon 20-71. Telefon 20-71.

Zunanja trgovina

Carinska vojna med Nemčijo in Argentino je končana in Argentina je podpisala novo pogodbo, s katero se odpravljajo vse posebne tarife, ki jih je uvedla na nemško blago. Nemčija pa je odpovedala v novem nemško-francoskem trgovinskem sporazumu nekatere določbe, ki so se tikale uvoza kmetijskih pridelkov in vsled katerih je bila Nemčija zlasti prizadeta. Med Argentino in Nemčijo velja zopet klavzula o največji ugodnosti.

Češkoslovaško svobodno pristanišče v Gdinji. Na poziv poljske vlade se bodo v kratkem pričela med Poljsko in Češkoslovaško pogajanja za ustanovitev svobodnega češkoslovaškega pristanišča v Gdinji.

Blagovni izvozni promet v poljskem pristanišču Gdinji je kljub krizi narasel od 4,72 v l. 1931 na 4,75 milijonov ton v letu 1932. Uvoz pa je v istem času padel od 558.550 ton na 431.000 ton.

Redno paroplovno zvezo med Gdinjo in Švedsko bo vzdrževal parnik »Rurik«. Če se promet poveča, bo redna zveza dvakrat na mesec.

Dobava-prodaja

Dne 18. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija glede dobave ca 40.000 kg masti. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 22. februarja t. l. ponudbe glede dobave obvezilnega materiala, 50 komadov svedrov za premog, 8 komadov krogličnih ležajev, 15 komadov varovalnih stekel, 150 m³ rečnega gramoz, 3 komadov manesmanovih cevi, 5 komadov varnostnih očal, 30 komadov krtač iz konjske žime, 30 komadov krtač iz jeklene in medeninaste žice, 12 m medenine v palicah, 100 koma-

dov lopat za premog, 40 komadov rudarskih strgač in 150 m³ jamskega lesa; do 23. februarja t. l. glede dobave 1000 komadov kremenov za bencinske varnostne svetiljke; do 1. marca t. l. glede dobave 2 sit za premog in 16 m spiralnih cevi.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave 150 komadov ključavnic, 4 kotličeve za izpiranje, enega jeklenega droga, 3 komadov karborundum plošč; do 2. marca t. l. pa glede dobave 4000 kg bencina.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave 300 plošč železne pločvine.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 26. februarja t. l. ponudbe glede dobave žice; do 27. februarja t. l. glede dobave 1300 kg ricinovega olja in razne žice; do 28. februarja t. l. pa glede dobave žice in elektrod.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 27. februarja t. l. ponudbe glede dobave 50 komadov profilnega železa.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 27. februarja t. l. ponudbe glede dobave 50 m³ bukovih hlodov, 250 kg suhih barv, 100 kg cinkovega belila, 100 kg sadre, 20 komadov ščetk za beljenje, 30 kg laka za tla ter glede dobave raznega mizarskega materiala.

Strojni oddelk Direkcije državnih železnice v Ljubljani sprejema do 28. februarja t. l. ponudbe glede dobave 1500 komadov ročajev za kladiva, 200 komadov toporišč za krampe, 200 komadov toporišč za sekire in 150 komadov ročajev za zračni pomožni sesalec. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Dne 3. marca t. l. se bo vršila pri Direkciji pomorskega prometa v Splitu licitacija glede dobave naprave za bager.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Še nekaj Fürstenbergovih anekdot

Na banketu v čast bankirja, ki je rad pravil dovtype, so naprosili prijatelji Fürstenberga, da tudi on izreče zdravico bankirju.

»Nazdravljam slavljenču,« je dejal Fürstenberg, »in mu želim, da bi dočkal tako visoko starost, kakršno imajo njegovi dovtype.«

Nekoč je obiskal Fürstenberga znani lahkoživec grof N. »Gospod,« je dejal grof, »vem, da se boste začudili, da sem prišel k Vam, čeprav Vas ne poznam in Vas prosim za posojilo 1500 mark.«

Fürstenberg je odgovoril: »Gospod

grof. Vem, da se boste še bolj začudili, če Vam rečem, da Vas poznam in Vam vseeno posodim ta denar.«

Fürstenberg se je drugič oženil z vdovo, ki je kakor on, imela tudi v prvem zakonu otroke. Nekoč, ko je bil v otroški sobi velikanski vrišč, je dejal ženi: »Žena, pojdi hitro v otroško sobo! Moja in Tvoja deca bide našo deco!«

Neke noči je srečal Fürstenberg v samotni ulici sumljivega človeka, ki ga je vprašal, koliko je ura. Fürstenberg mu reče nato:

»Nikar se ne trudite, gospod kolega. Jaz vršim isti posel.«

Neki Fürstenbergov znanec je prestopil iz židovske vere v protestantizem. Začel se je pred Fürstenbergom opravičevati, kako da je moral to storiti vsled karijere. »Toda po svoji duši, po svoji notranjosti sem še vedno žid,« je zaključil novi protestant svoja opravičevanja.

»Bodite brez skrbi,« mu je odgovoril Fürstenberg, »tudi po svoji zunanosti ste ostali žid.«

MARIBORSKI ŽIVINSKI TRG

Na trg z dne 14. februarja je bilo prignanih 7 konjev, 11 bikov, 118 volov, 269 krav in 9 telet. Povprečne cene so bile te: debeli voli od Din 3 do 3'50, poldebili voli 1'75 do 2'50, plemenski voli 1'25 do 1'75, bikki za klanje 2 do 3, klavne krave debele 1'50 do 3'75, plemenske krave 1'25 do 2, krave za klobasarje 1, mlada živina 3'50 do 4, teleta 4 do 5 Din žive teže. Prodanih je bilo 257 komadov. — Mesne cene: volovsko meso I. vrste Din 8 do 10, II. vrste 6 do 8, meso od bikov, krav, telic 4 do 5, telečje meso I. vrste 12 do 14, II. vrste 8 do 10, svinjsko meso sveže 10 do 16 za 1 kilogram.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, dne 18. februarja: **Voda**. Red A. Nedelja, dne 19. februarja, ob 15.: **Pastir Peter in kralj Briljantin**. Mladinska igra. Premiera. Izven.

Ob 20: **Dopust na Francoskem**. Izven Znižane cene.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sobota, dne 18. februarja: **Viktorija in njen huzar**. Izven. Globoko znižane cene.

Nedelja, dne 19. februarja, ob 15.: **Nižava**. Gostuje gospodična Milena Verbičeva. Izven. Znižane cene.

Ob 20.: **Baletni večer**. Pia in Pino Mlakar ter ves baletni zbor. Izven.

VELETRGOVINA
kolonijalne in
špecerijske
robe

Jvan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže prazne kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

KUVERTA
LJUBLJANA
Celovška 2 Volarski pol
TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

**Tiskarna
MERKUR**
LJUBLJANA
Gregorčičeva ulica št. 23
TELEFON 25-52

se priporoča za naročila vseh uradnih in trgovskih tiskovin. Tiska vizitke, memorande, kuverte, časopise, knjige, brošure, cenike, statuta, tabele, letake i. t. d. dobavlja točno in po zmernih cenah. Za večja naročila zahtevajte proračune!

LASTNA KNJIGOVEZNICA

● Priporoča se za izvršitev in popravila vseh elektrotehničnih in inštalacijskih del, popravil aparatov itd.
Havliček Fran, Ljubljana
Sprejemališče samo na SV. PETRA CESTI št. 5
dvorišče (hotel »SOČA«)
Telefon 34-21

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263
Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: **Josip Verlič**
Ljubljana
Dunajska cesta 33
Ustanovljeno leta 1840
Zaloga šprita, raznega žganja in konjaka.
Mineralne vode.
Ceniki na razpolago.

Motvoz Grosuplje
domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

**Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani**